

Täysistunto

Perjantai 29.11.2024 klo 13.00—13.18

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.18.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.00—13.18).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 28.11.2024 antanut hallituksen esitykset HE 197, 198/2024 vp.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 28.11.2024 antanut eduskunnalle selonteon VNS 8/2024 vp: Kulttuuri-poliittinen selonteko.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 408, 410, 413-418/2024 vp.

2.4. Kansalaisaloitteet

Eduskunnalle on 28.11.2024 toimitettu kansalaisaloite KAA 7/2024 vp: Yle kuriin nyt!.

3. Hallituksen vuosikertomus 2023

Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2023 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 2/2024 vp

Kertomus K 18/2024 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 9/2024 vp

Pöytäkirjan liite Epäluottamusehdotus 28.11.2024 Liite 3A

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 9/2024 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomuksen johdosta. Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin 28.11.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on edustaja Minja Koskela edustaja Fatim Diarran kannattamana tehnyt ehdotuksen epäluottamuslauseen antamisesta ministeri Mari Rantaselle. Ehdotus on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A) — Selonteko ruotsiksi.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Luottamuslause ministeri Rantaselle ”jaa”, Minja Koskelan ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 52; poissa 28 (äänestys 1).

Eduskunta päätti, että ministeri Mari Rantanen nauttii eduskunnan luottamusta. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomusten K 2/2024 vp ja K 18/2024 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä Hongkongin yleissopimuksen, MARPOL-yleissopimuksen liitteiden muutosten ja Lontoon pöytäkirjan liitteiden muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 178/2024 vp

Lakialoite LA 17/2023 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 13/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 13/2024 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 27.11.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Tiina Elo on edustaja Laura Meriluodon kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hyväksytään vastalauseen mukaisena. — Selonteko ruotsiksi.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

6. lakiehdotus

7 a luvun 9 §

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

Mietintö ”jaa”, Tiina Elon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 153, ei 19; poissa 27 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulosäännös

Mietintö ”jaa”, Tiina Elon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 154, ei 19; poissa 26 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 178/2024 vp sisältyvien 1.—12. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen LA 17/2023 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain 11 §:n ja liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 107/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 22/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 22/2024 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 27.11.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Joona Räsänen on edustaja Aki Lindénin kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena. — Selonteko ruotsiksi.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Liitteen verotaulukko 1

Mietintö ”jaa”, Joona Räsänen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 53; poissa 27 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Liitteen verotaulukko 2

Mietintö ”jaa”, Joona Räsänen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 53; poissa 28 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 107/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristövahinkorahastosta annetun lain 37 ja 38 §:n muuttamisesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 176/2024 vp

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 9/2024 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.07 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Kyseessä on ympäristövaliokunnan yksimielinen mietintö. Ympäristövahinkorahasto on uusi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka toiminta alkaa ensi vuoden alusta. Nykyiset toissijaiset korvausjärjestelmät eli Öljysuojarahasto ja pakollinen ympäristövahinko-akuutus lakkautetaan [Hälinää — Puhemies koputtaa] uuden rahaston toiminnan alkaessa. Eli kysymyksessä on teknisiä muutoksia.

Mutta se, mistä haluan mainita ja huomauttaa, on se, mitä myös valiokunta mietinnössään toteaa, että on tullut muutoksia öljyntorjunnan järjestämiseen. Öljy- ja aluskemikalivahinkojen torjuntavastuu siirtyy vuoden 2019 alusta alkaen sisäministeriön hallinnonalalle ollen nykyisin pelastuslain mukaista pelastustoimintaa, eli myös hyvinvointialueilla on vastuuta. Myös pelastustoimen kalustohankintojen ja torjuntavalmiuden ylläpidon rahoittaminen on siirtynyt rahoitettavaksi pääosin hyvinvointialueiden kautta valtion talousarviosta. On tärkeää, että rahat riittävät ja niitä seurataan, koska öljyvahinkojen torjuminen on äärettömän tärkeää. Tässä valiokunnan lausunnossa myös todetaan, että eri hallinnonalojen viranomaisten tulee seurata ja tehdä yhteistyötä rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi. Tämän asian taustalla on myös vuonna 2022 annettu lausuma, jonka mukaan ”eduskunta edellyttää” — tämä lausuma on edelleenkin voimassa — ”että hallitus varmistaa sen, että hyvän öljyntorjuntavalmiuden ylläpidosta huolehditaan”. Eli tämä on tärkeä asia ympäristönsuojelun kannalta, mutta myös hyvinvointialueilla on tehtävää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

13.09 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! En hirveän usein täällä perussuomalaisten puheenvuoroja kehu, mutta nyt haluaisin kiittää edellistä puhujaa tästä puheenvuorosta. Olin oikeastaan voinut itse sanoa aivan kaikki samat asiat, jotka te toitte esille, ja oli alun perin tarkoitus nostaa juuri näitä huomioita tässä esille.

Näiden resurssien riittävyys nousi esiin myös valiokuntakäsittelyssä. Mielestäni tämä on erittäin tärkeää ja tämä on sinänsä hyvä asia, mutta jos eivät meillä varat riitä sitten kunnonlaiseen öljyntorjuntaan ja niiden ympäristövahinkojen estämiseen, niin silloin tämä kokonaisuus ei tietenkään ole toimiva. Niin kuin edellä kuultiin, tästä on lausuttu myös aikaisemmin, ja toivon todella, että hallitus tähän kiinnittää huomiota, kun tämä asia nyt kuitenkin yksimielisesti etenee. — Ei muuta.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 176/2024 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 159/2024 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 8/2024 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.11 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Lukiolaissa on paljon hyviä asioita, muun muassa taito- ja taideaineet — musiikki, liikunta ja kuvataiteet — pääsevät ylioppilastutkinnon piiriin. Myös englanninkielinen lukiokoulutus mahdollistuu, toki hyvin tarakoilla, tiukoilla kriteereillä, mikä sinänsä on hyvä asia suomen kielen takia, että pidämme kieltämme yllä emmekä englannistu.

Tässä on muutoksena 40 miljoonan potti, joka koskee näitä pieniä lukioita tästä yhteensä 850 miljoonan kokonaisuudesta. Siinäkin on hyviä asioita, esimerkiksi se, että nykyisin sitten myös alle 40 oppilaan lukiot alkavat saada rahoitusta, ja tätä kohdennetaan sitten erityisesti niille lukioille, joihin on pitkät etäisyydet. Mutta tämä rahoitusmuutos tulee sitten viemään rahoitusta pois semmoisilta kunnilta, niiltä lukioilta, joissa kuitenkin taistellaan nuorten ikäluokkien pienenemisen takia, ja myös talousvaikeuksissa olevilta kunnilta. Nämä menetykset voivat olla ihan merkittäviä, jopa sadoistatuhansista puhutaan. Sehän tarkoittaa käytännössä ehkäpä sitten lukioden lakkauttamisia.

Senpä takia esitän lausumaa tähän lakiin, eli se kuuluisi näin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee pikaisesti esityksen, jolla se kompensoi rahoituksen muutoksen niille lukiokoulutuksen järjestäjille, jotka menettävät rahoitusta tämän muutoksen myötä, ja varmistaa näin pienten lukioden toimintaedellytykset eri puolilla Suomea.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

13.13 Markku Siponen kesk: Arvoisa herra puhemies! Todellakin tässä lukiolain muutoksessa on paljon hyviä uudistuksia oppilaan tukeen liittyen: Tulee parannuksia erityisopetukseen. Myöskin englanninkielinen ylioppilastutkinto tulee sinne rajatusti mukaan. Ja tietysti liikunnanopettajana kiitän tästä, että taito- ja taideaineiden — liikunnan, kuvaamataidon ja musiikin — suorittaminen on jatkossa mahdollista myöskin ylioppilastutkinnon yhteydessä. Erittäin hyviä muutoksia.

Todella, niin kuin edustaja Kosonen tässä nosti esille, tähän rahoitusuudistukseen liittyy se, että tietyt pienet lukiot, jotka ovat nyt saaneet lisärahoitusta, tämän muutoksen myötä sitten menettävät sen. Tähän liittyen kannatan tätä edustaja Kososen tekemää lausumaehdotusta.

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.14 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on sivistysvaliokunnan mietintö. Lukiolakiin ehdotettavia muutoksia ollaan tekemässä, ja niillä vahvistetaan lukiolaisten oikeutta oppimisen tukeen. Lakia muutetaan niin, että säädetään opiskelijoiden oikeudesta tukiopetukseen ja erityisopetukseen. Eli nämä ovat äärettömän tärkeitä asioita, tuetaan erilaisia oppijoita.

Tiedonsiirtoa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä lisätään sellaisten opiskelijoiden osalta, joilla on ollut perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta. Tämä on mielestäni erittäin tärkeää, että tieto siirtyy ja tavallaan myös se oppimisen jatkumo on mahdollista sitten siellä lukiossa erilaisten tukien keinoin.

No, tässä myös lukiolakiin ja ylioppilastutkintolakiin ehdotetaan muutoksia, joilla mahdollistetaan englanninkielinen ylioppilastutkinto ja sen suorittaminen tiukasti rajatuin kriteerein. Se edellyttää, että lukiokoulutusta järjestetään myös englannin kielellä. Tämän asian tavoitteena on vahvistaa heikosti suomen tai ruotsin kieltä taitavien nuorten sivistyksellisiä oikeuksia, mutta lähtökohtaa ei tule unohtaa, eli se on edelleen se, että ylioppilastutkinnon suorittaminen tapahtuu suomen tai ruotsin kielellä.

Toki myös huomioidaan opiskelijoiden erilaiset innostuksen kohteet. Jatkossa kokelaila on mahdollisuus suorittaa myös taito- ja taideaineen koe osana ylioppilastutkintoa, ja tämä on hyvä asia. Kokelaiden tulee kuitenkin jatkossa suorittaa myös äidinkielen ja kirjallisuuden pakollinen koe, eli se ei poistu mihinkään. Taito- ja taideaineiden koe olisi mahdollista suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvissä pakollisissa taito- ja taideaineissa, kuten musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa.

On tärkeää, että tuetaan lukiolaisia kaikin mahdollisin keinoin ja myös annetaan heidän valita. Mielestäni tämä lisää opiskelijoiden valinnanmahdollisuutta samoin kuin lisää myös mahdollisuutta saada tukea ja tiedonkäsittelyä lähtiessä sieltä peruskoulusta lukioon. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

13.16 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Juvonenkin tässä totesi, minäkin olen erittäin mielissäni siitä, että lukiolain uudistuksessa ylioppilaskirjoitukseen on lisätty taito- ja taideaineita. Musiikki, kuvataide ja liikunta otetaan huomioon, koska monilla meidän nuorilla ja lapsilla on intressit myös näissä. Nyt vihdoinkin ja viimein myös nämä aineet nostetaan niille kuuluvalla tasolla, ja siitä olen erittäin tyytyväinen ja kiitollinen.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 23/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain 3 ja 11 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 175/2024 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 11/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain ja sosiaalihuoltolain 22 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 187/2024 vp

Valiokunnan mietintö StVM 21/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 133/2024 vp

Valiokunnan mietintö StVM 23/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 142/2024 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 13/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 121/2024 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 19/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 125/2024 vp

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 196/2024 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 14/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2024 pidettävään täysistuntoon.

15. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on maanantaina 2.12.2024 klo 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tämä täysistunto on päättynyt. Hyvää viikonloppua!

Täysistunto lopetettiin klo 13.18.

Pöytäkirjan vakuudeksi: